

แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะ
สงฆ์จีนนิกาย*

GUIDELINES FOR DEVELOPING CHINESE LANGUAGE SKILLS OF MAHAYANA CHINESE
BUDDHIST NOVICES OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOLS
UNDER CHINESE BUDDHIST SECT

พระนนท์ เมืองมาละ, อนันต์ รัศมี และ สโรชนี ศิริวัฒนา

Phra Nonthee Muangmala, Ananta Rasmee and Srochinee Siri Wattana

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

Email: nonthee@mkws.ac.th

บทคัดย่อ

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เป็นองค์การหลักแห่งหนึ่งของพระพุทธศาสนาฝ่ายจีนนิกายในการทำงานด้านการศึกษา เป้าหมายคือจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้กับภิกษุสามเณรจีนนิกาย ที่เข้ามาบวชในวัดสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย ให้เป็นมาตรฐานสากล ตามอัตลักษณ์คณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อให้ภิกษุ สามเณรจีนนิกายที่เข้ารับการศึกษา มีทักษะภาษาจีนทั้ง 4 ทักษะ และสามารถใช้ภาษาจีนในการเผยแพร่ และเป็นศาสนทายาทของคณะสงฆ์จีนนิกายต่อไป การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย 2) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย และ 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่างคือ สามเณรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย 386 รูป ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้เกณฑ์ไม่น้อยกว่า 20 เท่าของตัวแปรสังเกต วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา และแบบจำลองสมการโครงสร้าง สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จำนวน 4 รูป 2) ครูผู้สอนภาษาจีน จำนวน 4 คน 3) นักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 4 คน และ 4) นักวิชาการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 16 รูป/คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) กิจกรรมการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย มากที่สุด รองลงมาคือ เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ขณะที่ บริบทของสถานศึกษา และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย และ 3) แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย คือ 3.1) เน้นความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนเป็นหลัก 3.2) เน้นบรรยากาศการเรียนการสอนที่สนุกสนาน 3.3) สอดแทรกความรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา 3.4) ควรเริ่มจากการสอนการฟังพูด โดยเลียนแบบเสียงผู้สอน

* Received June 26, 2023; Revised June 30, 2023; Accepted November 11, 2023

จนสามารถฟังเข้าใจแล้วจึงฝึกพูดตาม 3.5) สอนโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความสนใจ และ 3.6) เน้นให้มีภารกิจจำบทสนทนา ผลของการวิจัยนี้ ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย และ ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือ ทิศทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับสามัญศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

คำสำคัญ: ทักษะภาษาจีน; สามเณรจีนนิกาย; โรงเรียนพระปริยัติธรรม

ABSTRACT

Phrapariyatthamma School, General department of group 13 education is one of the major organizations in educational working of Mahayana Chinese Buddhist of Sangha. The organization's goal is to provide Chinese language teaching to monks and novices who come to ordain in the Chinese Buddhist Sangha by conforming to the international standard of the Chinese Buddhist Sangha's identity. The aim is to provide monks and novices with four types of Chinese language skills and ability to use Chinese language to spread Buddhism and to keep those monks and novices continue to be religious heir of the Chinese Buddhist Sangha. Objective of the research; 1) to study the level of institution context, Chinese language teaching administration, learning activities, learning resources network and Chinese language skills of novices in Phrapariyatthamma School of the Chinese Buddhist Sangha; 2) to study the factors that affect Chinese language skills of novices in Phrapariyatthamma School of the Chinese Buddhist Sangha; and 3) to propose guidelines for developing Chinese language skills of novices in Phrapariyatthamma School of the Chinese Buddhist Sangha by adopting a mixed method between quantitative research and qualitative research. The sample size in quantitative research is 386 novices from Phrapariyatthamma School of the Chinese Buddhist Sangha. The sample size was determined from criteria of not less than 20 times of the observed variables. The model was analyzed by descriptive statistics and structural modeling equation. For qualitative research, data collection was carried out by in-depth interviews with 16 key informants. Research findings: 1) School context level, Chinese language teaching management, learning activities, network of learning resources and Chinese language skills of the novices of Phrapariyatthamma School of the Chinese Buddhist Sangha were at the highest level; 2) Learning activities had the most direct effect on Chinese language skills of novices. Followed by network of learning resources, while the school context and management of Chinese language teaching had indirect effect on Chinese language skills; and 3) Guidelines for developing Chinese language skills of the novices; 1) Emphasizing on ability of the learners in communication 2) Focusing on an enjoyable teaching atmosphere; 3) Incorporating cultural knowledge to create an understanding of the culture of native speakers; 4) Starting from the teaching to listening and speaking by imitating the voice of instructor; 5) Teaching by adopting a variety of activities to increase learning interest; and 6) Focusing on memorizing the conversations. From research findings, the leader

of Phrapariyatthamma School of the Chinese Buddhist Sangha and the related government sectors who involved with Chinese language teaching can apply the knowledge to formulate policies or directions of teaching Chinese language for general education to achieve objectives in the future.

Keywords; Chinese language Skill; Mahayana Chinese Buddhist novices; Phrapariyatthamma School

บทนำ

การศึกษาในระบบมีความสำคัญเพราะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่ภาครัฐจัดให้กับประชาชนในส่วนของเด็กและเยาวชนที่บวชเรียนเพื่อศึกษาทางธรรมโดยภาครัฐกำหนดให้มีการศึกษาพระปริยัติธรรมในแผนกสามัญศึกษา ให้แก่พระภิกษุ สามเณร ในพระพุทธศาสนาเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา และการสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาวิชาธรรม และวิชาสามัญ เพื่อประโยชน์ต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเหมาะสมกับศาสนา ทายาทให้ได้มีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม มุ่งองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีความรู้ก้าวทันกับการศึกษาทางโลกเป็นการยกระดับการศึกษาของชาติ และลดความซ้ำซ้อนของผู้เรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจึงมีหน้าที่หลักในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไปให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน และต้องปรับเปลี่ยนให้ทันตามความต้องการของสังคม

คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยอนุญาตให้วัดภายใต้การปกครองนั้นจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมสายสามัญสามแห่งซึ่งประกอบด้วย 1. โรงเรียนมิ่งกรมลาวาสวิทยาลัย 2. โรงเรียนโพธิ์ไตรราชวิทยาลัย และ 3. โรงเรียนวัดหมื่นพุทธรักษา และบริหารการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยสอนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย หลักสูตรสายสามัญ โรงเรียนพระปริยัติธรรมในวัดสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกายทั้งสามแห่งดำเนินการเปิดรับสมัครเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ามาบรรพชาเป็นสามเณรจีนนิกายและศึกษาเล่าเรียนติดต่อกันมาประมาณ 30 ปี โดยศึกษาภาษาจีนทั้งหมดในเบื้องต้นเนื่องจากสามเณรจีนนิกายเหล่านี้ยังไม่สามารถที่จะพูด อ่าน เขียนหรือการสื่อสารภาษาจีนได้ คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย สนับสนุนโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั้งสามแห่ง ให้เป็นสถานศึกษาหลักในการสอนภาษาจีน เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นพระภิกษุสามเณร ให้มีความรู้ความเข้าใจและสื่อสารภาษาจีนได้ สร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับภิกษุ สามเณร สร้างภาพลักษณ์ในการเป็น สถานศึกษาภาษาจีนของโลก

ภาษาจีนมีความสำคัญในการติดต่อสื่อสาร เป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดในโลก จากจำนวนประชากรเชื้อสายจีนมากกว่า 1.4 พันล้านคน มีผู้ใช้เป็นภาษาจีนเป็นหลักประมาณ 873 ล้านคน และมีประชาชนที่สามารถสื่อสารภาษาจีนทั่วโลกทั้งหมดประมาณ 1.3 พันล้านคน ภาษาจีนจึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ผู้ที่สื่อสารภาษาจีนได้ดีทั้ง 4 ทักษะมีโอกาสในการทำงานและยกระดับฐานะตนเองทางสังคมมากขึ้น ดังนั้น ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนช่วยเพิ่มโอกาสและรายได้ให้กับตนเองมากขึ้น ปัญหาอุปสรรคหลายประการที่ส่งผลต่อการสร้างทักษะการเรียนรู้ภาษาจีนของนักศึกษาต่างชาติ เช่น คุณภาพของหลักสูตร บรรยายาการการเรียนรู้ เทคนิคการสอน การเตรียมการและการฝึกอบรม ครูผู้สอนภาษาจีน การใช้เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน เป็นปัจจัยสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจึงทำให้ผู้เรียนภาษาจีนขาดทักษะภาษาทั้งสี่ทักษะ โดยเฉพาะการเขียนอักษรจีน ลดความมั่นใจ และส่งผลต่อความวิตกกังวลของผู้เรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คณะสงฆ์จีนนิกาย จัดการเรียนการสอนให้กับ

ภิกษุ และสามเณรนิคายภายใต้การสนับสนุนของคณะสงฆ์จีนนิกาย แต่ก็ยังคงพบปัญหาและอุปสรรคทั้งในด้านการกระจายทรัพยากร ไม่มีหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรเฉพาะกิจที่จะนำมาใช้ในสังคมปัจจุบัน ครูอาจารย์ คณะสงฆ์ขาดหลักเกณฑ์มาตรฐานกลางในการรับครูอาจารย์ ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผล ความสูญเปล่าทางการศึกษาจากการที่ภิกษุ สามเณร ลาสิกขา ในระหว่างการศึกษามาก นอกจากนี้ การบริหารการศึกษาของคณะสงฆ์ แยกส่วนจากระบบการบริหารการศึกษาของชาติทำให้เกิดปัญหาด้านการจัดการงบประมาณ การบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลคุณภาพการศึกษา คุณภาพของบุคลากรทางการศึกษาทั้งผู้บริหารและครูสอน ตลอดจนสวัสดิการ ความมั่นคงในอาชีพ หลักสูตร การศึกษาไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และปัญหาการจัดการความรู้ และทักษะในการ จัดการเรียนรู้อยู่คู่ใหม่

นอกจากนี้ พระศรีรัตนมุนี ขวัญรัก เกสรบัว ศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม ประกอบด้วย ด้านสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอนและหลักสูตร ที่เน้นท่องจำ การแปลความ ขาดการคิดวิเคราะห์ การเรียนการสอนจำเป็นต้องพัฒนาครูผู้สอนให้ เป็นมืออาชีพ มีการปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผล กระบวนการเรียนรู้ต้องเน้นการคิดวิเคราะห์ ใช้สื่อ การสอนที่หลากหลายและทันสมัย จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตัวนักเรียนไม่มีความรู้ พื้นฐานทางด้านภาษาจีน ไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาจีน ขาดแรงบันดาลใจ และขาดความกระตือรือร้น พระราชวรมุนี (พล ไชยวิชู) ได้ศึกษา พบว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ในแผนกสามัญในด้านการจัดการเรียน การสอน ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานด้านภาษาต่ำกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นการเรียนเพื่อนำความรู้ไปสอบมาก เกินไป ไม่ได้เน้นการใช้ ประโยชน์ และพระวิระพงษ์ ปาสาณนท์ ศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบ บริหารงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่มีประสิทธิผล ได้แก่ ทำให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อาคาร สถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการประกันคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องและตรวจสอบได้ ผู้บริหาร มีคุณธรรมจริยธรรม มีความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นมืออาชีพ มีวิสัยทัศน์ และวัตถุประสงค์ ครูอุทิศ เวลาใน การทำงาน มุ่งผลสัมฤทธิ์เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเน้นการเรียนการสอนที่มีจัดกิจกรรมอย่าง หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรนั้นได้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยีด้านการศึกษาชัดเจน

ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 เป็นองค์กรหลักแห่งหนึ่งของ พระพุทธศาสนาฝ่ายจีนนิกายในการทำงานด้านการศึกษา เป้าหมายคือทำให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียน การสอนภาษาจีนให้กับภิกษุ สามเณรจีนนิกายที่เข้ามาบวชในวัดสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกายให้เป็นมาตรฐานสากล ตามอัตลักษณ์คณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อให้ภิกษุ สามเณรจีนนิกายมีทักษะภาษาจีนทั้ง 4 ทักษะ และสามารถ ใช้ ภาษาจีนในการเผยแผ่ และเป็นศาสนทายาทของคณะสงฆ์จีนนิกายต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย” โดยมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย บริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ และเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการพัฒนาการเรียน การสอนภาษาจีนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกายต่อไป ซึ่งจะมีส่งผลต่อการพัฒนาศาสนทายาท และองค์กรทางพระพุทธศาสนาอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

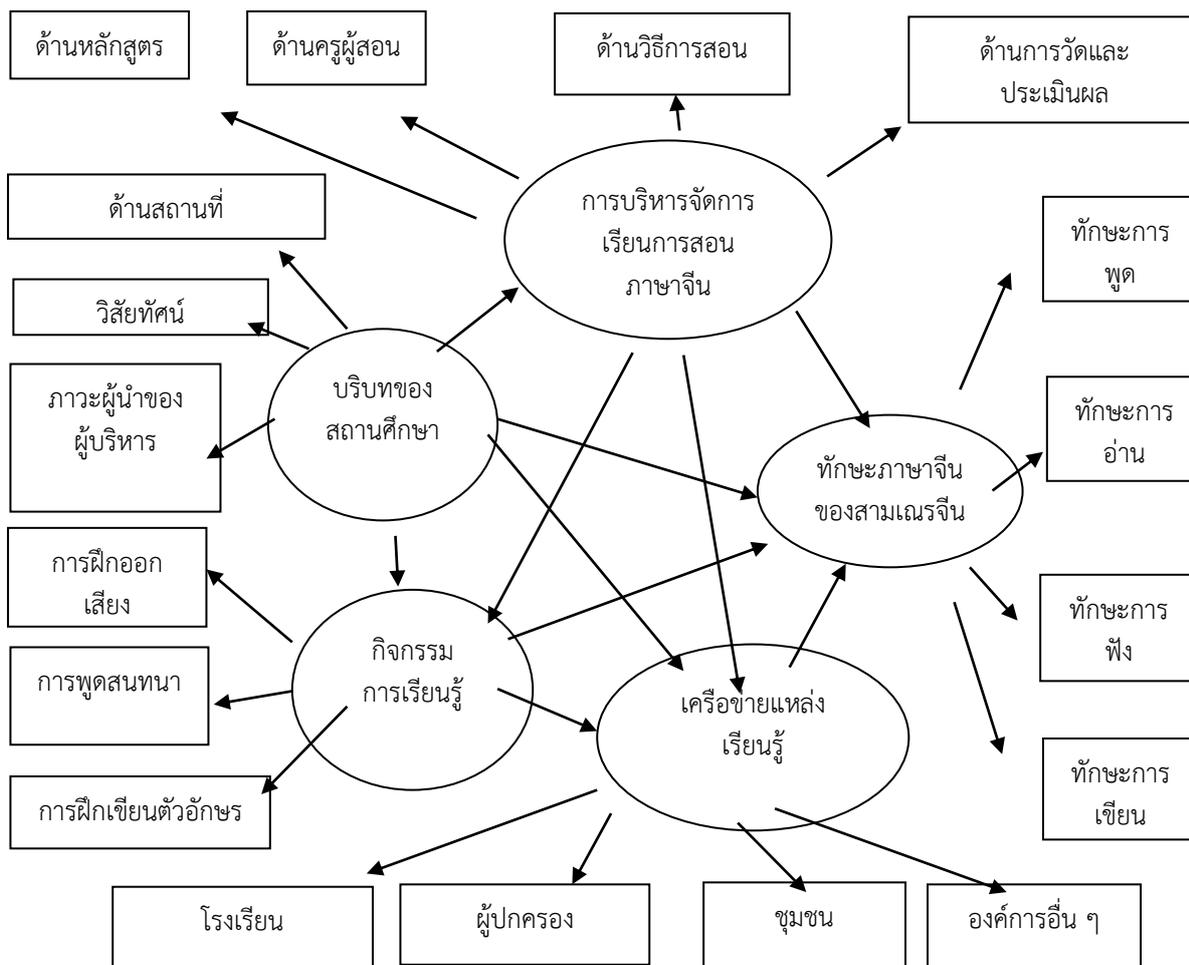

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือแหล่งเรียนรู้ และทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้และเครื่องมือแหล่งเรียนรู้ ที่ส่งผลกระทบต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย 1. ทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย 2. บริบทของสถานศึกษา 3. การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน 4. กิจกรรมการเรียนรู้ และ 5. เครื่องมือแหล่งเรียนรู้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยแสดงตาม **ผังภาพที่ 1**

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methods research) โดยกำหนดการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยศึกษา ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย 1. บริบท ของสถานศึกษา 2. การบริหาร จัดการการเรียนการสอนภาษาจีน 3. กิจกรรมการเรียนรู้ 4. เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และ 5. ทักษะภาษาจีนของ สามเณรจีนนิกาย รายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สามเณรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษา กลุ่มที่ 13 สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย 4 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนมิ่งกรมลาวาสวิทยาลัย โรงเรียนโพธิ์ตรราช วิทยาลัย โรงเรียนวัดหมื่นพุทธวิทยา และห้องเรียนมิ่งกรมลาวาส วัดบรมราชากาญจนภิเษกอนุสรณ์ จำนวน 386 รูป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สามเณรที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จำนวนไม่น้อยกว่า 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ 18 ตัวแปร ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงไม่น้อยกว่า 360 รูป เนื่องจากจำนวนประชากรใกล้เคียงกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับ ประชากรทั้ง 386 รูป

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ 1. แบบสอบถาม ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะข้อคำถามแบบ 2-4 ตัวเลือก จำนวน 3 ข้อ 2. แบบสอบถาม เกี่ยวกับตัวแปรสังเกตได้ 18 ตัวแปรของตัวแปรแฝงที่ใช้ในการวิจัย ทั้ง 5 ตัว ลักษณะแบบสอบถามแบบ ประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด รวม 87 ข้อ และ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรแฝง และตัวแปรสังเกตได้ ปรากฏในกรอบแนวคิดของการวิจัย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดย 1. การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) การหาค่าความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item -Objective Congruence: IOC) ค่า IOC ของแบบสอบถามมีค่าระหว่าง 0.60-1.00 และ 2. การหาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficiency) ค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .952

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษาทั้ง 386 ตัวอย่าง และอธิบายระดับคะแนนตัวแปรสังเกตได้ ทั้ง 18 ตัวแปร ด้วยการหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ 2. สถิติเชิงอนุมาน (referral statistics) วิเคราะห์แบบจำลองสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation model: SEM) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวสังเกตได้ และค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์ และอิทธิพลของปัจจัยบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ และเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ที่มีต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key-Informants) คือเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 และการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ 1. ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 13 จำนวน 4 รูป 2. ครูผู้สอนภาษาจีน จำนวน

4 คน 3. นักวิชาการด้านการศึกษ จำนวน 4 คน และ 4. นักวิชาการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 16 รูป/คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 5 ตัว นำมาสร้างข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระจำนวน 6 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาภาษา ความครอบคลุม ครบถ้วน และความต่อเนื่อง ปรับแก้ไขและนำไปทดลองสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ภาษา ความยากง่าย และนำมาปรับปรุงอีกครั้ง หลังจากนั้นนำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 16 รูป/คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แยกเป็นประเด็นข้อค้นพบของแต่ละตัวแปรที่ศึกษา จัดเป็นหมวดหมู่ ลงรหัส นำข้อมูลที่ได้มาบูรณาการกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ และนำมาสรุปเป็น “แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย”

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 3 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 ระดับบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือแหล่งเรียนรู้ และทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังกัดคณะสงฆ์จีนนิกายอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวแปร โดย ทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรมมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมา คือ เครื่องมือแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.34$) การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ($\bar{X} = 4.33$) กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.31$) และบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ นำเสนอ ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของบริบทของสถานศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล	ลำดับ
บริบทของสถานศึกษา	4.27	0.37	มากที่สุด	5
การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน	4.33	0.35	มากที่สุด	3
กิจกรรมการเรียนรู้	4.31	0.36	มากที่สุด	4
เครื่องมือแหล่งเรียนรู้	4.34	0.35	มากที่สุด	2
ทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม	4.40	0.36	มากที่สุด	1

ข้อที่ 2 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย

ผลการทดสอบการเข้ากันได้ของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า แบบจำลองเข้าได้ดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยหลังการปรับแบบจำลองได้ค่าดัชนี ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ Chi-square/df) มีค่า

เท่ากับ 1.48 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (root mean square error of approximation: RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.035 รากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (standardized root mean square residual: Standardized RMR) มีค่าเท่ากับ 0.039 ดัชนีวัดความกลมกลืน (goodness of fit index: GFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ไขแล้ว (adjusted goodness of fit index: AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.93 ดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (comparative fit index: CFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ดัชนีการเข้าได้ประหยัด (Parsimony Goodness-of-fit หรือ PGFI) มีค่าเท่ากับ 0.68 และดัชนีวัดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Critical N: CN) มีค่าเท่ากับ 343.26

ผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 ข้อ สามารถสรุปตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก 1. บริบทของสถานศึกษา 2. การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน 3. กิจกรรมการเรียนรู้ และ 4. เครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้ พบว่า ทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก 1. กิจกรรมการเรียนรู้ และ 2. เครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการอธิบายทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย ได้ร้อยละ 71 ขณะที่บริบทของสถานศึกษา และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย

สมมติฐานที่ 2 เครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก 1. บริบทของสถานศึกษา 2. การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน และ 3. กิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า เครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก 1. บริบทของสถานศึกษา และ 2. การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการอธิบายเครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้ ได้ร้อยละ 57 ขณะที่ กิจกรรมการเรียนรู้ ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อเครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้

สมมติฐานที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก 1. บริบทของสถานศึกษา และ 2. การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบริบทของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 57 ขณะที่ การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อกิจกรรมการเรียนรู้

สมมติฐานที่ 4 การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบริบทของสถานศึกษา พบว่า การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากบริบทของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการอธิบายการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ได้ร้อยละ 15

อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของบริบทของสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน กิจกรรมการเรียนรู้ และเครื่องมือช่วยแหล่งเรียนรู้ ที่มีต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย สามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 อันดับอิทธิพลของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย

อิทธิพลของตัวแปร	อันดับอิทธิพล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
บริบทของสถานศึกษา	-	1	1
การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน	-	2	4
กิจกรรมการเรียนรู้	1	-	2
เครือข่ายแหล่งเรียนรู้	2	-	3;

จากตารางที่ 2 พบว่า บริบทของสถานศึกษามีอิทธิพลรวมต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนรู้ เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีนตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีอิทธิพลทางตรงต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย มากที่สุด รองลงมาคือ เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ขณะที่ บริบทของสถานศึกษา และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นมีอิทธิพลทางอ้อมต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย

ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคณาสงฆ์จีนนิกาย

แนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังฆคณาสงฆ์จีนนิกาย พัฒนาทักษะภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การพูด การอ่าน การฟัง และการอ่าน นอกจากนี้ควรจะต้องปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้ 1. การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนควรเน้นความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนเป็นหลัก โดยผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจนเกิดความเคยชินและมีโอกาสใช้ภาษาจีนในการสนทนาให้มากที่สุด 2. เน้นบรรยากาศการเรียนการสอนที่สนุกสนาน สร้างแรงจูงใจในการเรียนให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาจีน 3. สอดแทรกความรู้ทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาได้ดีและใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง 4. การสอนภาษาจีนเบื้องต้นควรเริ่มจากการสอนการฟังพูด การสอนฟังพูดเป็นการเลียนแบบลักษณะนิสัยในการพูดภาษาแรกมาใช้ในการเรียนภาษาจีน ผู้เรียนจะต้องเลียนแบบเสียงผู้สอนจนสามารถฟังเข้าใจแล้วจึงฝึกพูดตาม 5. ผู้สอนใช้กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความสนใจ สอดแทรกวัฒนธรรมทางภาษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และได้ฝึกใช้ภาษาให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด และ 6. เน้นให้มีการท่องจำบทสนทนา มีการฝึกสนทนาในรูปแบบประโยคจนผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องโดยอัตโนมัติไม่ต้องหยุดคิด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรมสังฆคณาสงฆ์จีนนิกายได้รับอิทธิพลจากตัวแปรดังต่อไปนี้

1. บริบทของสถานศึกษา เป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังฆคณาสงฆ์จีนนิกาย เนื่องจาก การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ผู้บริหารกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในองค์การการควบคุมดูแลและการติดตามประเมินผลโดยอาศัยทรัพยากร ได้แก่ คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อให้

งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้สอดคล้องกับ Anwer, Kayani & Jabeen กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมการบริหารและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพโดยความร่วมมือของชุมชน ควรส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานสถานศึกษา Bouchamma, April & Basque กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนควรจัดการให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือของชุมชนตามมาตรฐานสถานศึกษา และ Chen กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาระบบการบริหาร และเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลโดยประสานงานกับโรงเรียนในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน Grzesik & Piwowar-Sulej กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพ มีคุณธรรม มีความเป็นไทยก้าวทันเทคโนโลยี Valentine & Prater กล่าวว่า โรงเรียนควรมีห้องคอมพิวเตอร์สำหรับเรียน และเป็นแหล่งการเรียนรู้เพื่อสืบค้นข้อมูล มีห้องผู้บริหาร ห้องพักครู ห้องธุรการ และห้องถ่ายเอกสาร มีห้องสมุด บริการให้ผู้เรียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาทำการ ห้องพักครู ห้องปฐมพยาบาล ห้องปฏิบัติธรรม Phyliters, Mulwa & Kyalo กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการปรับปรุงห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร หอพัก สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การตกแต่งสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ให้ได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้มีความงดงาม ความสะอาดเรียบร้อย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นและพัฒนาความต้องการ

2. กิจกรรมการเรียนรู้ มีอิทธิพลมากเป็นอันดับสองต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย เนื่องจากการเรียนรู้สามารถช่วยผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง รู้จักคิดแบบองค์รวม และการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลายเป็นแหล่งเอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Matei & Iwinska กล่าวว่า ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเพื่อการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมีการจัดกิจกรรม สร้างสรรค์บรรยากาศให้สนุกสนานและได้รับความรู้ไปด้วย เช่นเดียวกับ Alshayea กล่าวว่าควรจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้บรรยากาศเพิ่มความสมบูรณ์ทางการเรียนการสอน ให้มี ประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้น Conneely, Girvan, Lawlor & Tangney กล่าวว่า การใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งแสวงหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และความต้องการของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ จะทำให้การจัดการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพขึ้น และ Gulsun, Zehra, Gokmen & Fahriye กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริม พัฒนาระบบการคิด กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะรับข้อมูลหากโรงเรียนได้จัดและพัฒนาในจุดนี้แล้ว จะส่งผลให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากแหล่งการเรียนรู้และขยายได้กว้างออกไป

3. เครือข่ายแหล่งเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายในโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย อธิบายได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลในท้องถิ่น สถานที่ วัตถุสิ่งของที่มีมนุษย์สร้างขึ้นตลอดจนสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในชุมชนที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ส่งผลให้เกิดการเผยแพร่และการประยุกต์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาชีพหรือทางสังคม ผลการศึกษาของ Bouchamma, Giguère & April พบว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องเป็นผู้จัดกระทำต่อสิ่งเร้าหรือสาระการเรียนรู้ มิใช่เพียงรับสิ่งเร้าหรือสาระเข้ามาเท่านั้น ผู้เรียนต้องเป็นผู้สร้างความหมายของสิ่งเร้า หรือข้อความความรู้ ที่รับเข้ามาด้วยตนเอง กระบวนการสร้างความหมายของสิ่งเร้าที่รับเข้ามาที่เป็นประสบการณ์เฉพาะตน (Personal Experience) การเรียนรู้ของบุคคลจึงเป็นกระบวนการที่แต่ละบุคคลต้องดำเนินการเอง คุณค่าของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนต่อการเรียนการสอนสามารถทำได้กับการเรียนการสอนทุกรูปแบบ การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย ทำให้เกิดผลดีต่อการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน และทำให้เห็นว่าท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้สามารถ

ผลดีวิทยาการ สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่กล่าวว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนจากโรงเรียน จากชุมชน และองค์กรอื่น ๆ โดยยังมีกระบวนการเรียนรู้มีส่วนร่วม การปฏิบัติจริง จะสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาจีนในระยะยาว กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า ผู้เรียนควรมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ หรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ

4. การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน มีอิทธิพลต่อทักษะภาษาจีนของสามเณรจีนนิกายโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย อธิบายได้ว่า การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นเป็นส่วนที่ว่าด้วยการวางแผนและการเสนอแนะแนวทางเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ เกิดการขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนไปสู่การเรียนรู้ในมิติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม การสอนภาษาจีนครูต้องปรับเปลี่ยนการคิด และการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นที่เลี้ยงผู้แนะนำดูแลใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้เรียนมากขึ้นต้องเปลี่ยนเป้าหมายการเรียนรู้จากการเน้นการเรียนวิชาเพื่อได้ความรู้ สู่การพัฒนาทักษะ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติทำให้บทบาทครูจึงเปลี่ยนจากผู้สอนไปเป็นครูฝึกหรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สร้างให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะการเรียนรู้และมีทักษะการค้นคว้าหาความรู้มากกว่าตัวความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Ma, Xiuli, Yang Gong, Xuesong Gao, & Yiqing Xiang กล่าวว่า การสอนภาษาจีนครูต้องรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เป็นชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ เปิดความคิดของผู้เรียนให้กล้าแสดงความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการให้คำแนะนำปรึกษา ชี้แจงวัตถุประสงค์ และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายให้ห้องเรียน สามารถควบคุมนักเรียนในเวลาเรียนได้ พระวีระพงษ์ ปาสาณนท์ กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) สมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย วิธีการแบบนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวก มาปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง กล่าวว่า เทคนิคการจัดการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง เป็นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ กิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น และในขณะที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติผู้สอนควรสังเกตการณ์อยู่ด้วยเพื่ออำนวยความสะดวกนำข้อมูลนั้นมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีกำหนดแนวทางในการจัดการการเรียนรู้รายวิชาที่เกี่ยวกับภาษาโดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ทางด้านภาษาให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้สอนรายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในการใช้การจัดการเรียนรู้
3. การสอนภาษาจีนเป็นรูปแบบที่ต้องใช้เวลา ต้องอาศัยการเตรียมการและการจัดการได้อย่างรัดกุมหากจัดการไม่ดีพออาจเกิดความยุ่งยากสับสนขึ้นได้ ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการใช้เป็นแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือการสอนทักษะภาษาจีน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยทดลองเปรียบเทียบกับผู้เรียนหลายกลุ่ม และเทคนิคการ วิธีการสอน เพื่อให้ได้ผลวิจัยที่ชัดเจนมากขึ้น
2. ควรมีการนำแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาจีนที่ได้ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อยืนยันข้อค้นพบที่ได้
3. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับประชากรกลุ่มอื่นนอกจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดคณะสงฆ์จีนนิกาย

บรรณานุกรม

- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แนวทางการนำมาตราฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย. (2560). ความหมายการประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล ประวัตติคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยและปรัชญาปารมิตาหัตถ์สูตร. นครปฐม: ต้นน้ำ.
- ฉัตรทริกา ยุทธิวัฒน์ และชิตชไม วิสตุกุล. (2565). การพัฒนาทักษะการฟังและการอ่านคำศัพท์ภาษาจีนใน YCT ระดับ 1 โดยใช้เกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(2), 103-113.
- พระครูพนมปริชากร แก้วบุตตา. (2563). *อนาคตภาพของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาระหว่าง พ.ศ.2559-2573* (ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระธวัชชัย แก้วสิงห์. (2560). อัตลักษณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระพิทักษ์ บุญปิ่น. (2560). รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมในเขตจังหวัดหนองคาย. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 3(2), 12-22.
- พระมหาสุวัฒน์ แสนเพ็ง. (2563). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พระราชวรมุณี (พล ไชยวิชู). (2561). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 18(3), 161-169.
- พระวีระพงษ์ ปาसानนท์. (2563). *อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต วิชาการบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระศรีรัตนมุณี ขวัญรัก เกสรบัว. (2564). *ตัวแบบการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ.
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2564). *แนะนำระบบการศึกษาใหม่*. สืบค้น มิถุนายน 2, 2565 จาก <https://reg.mfu.ac.th/registrar/home.asp>.

- วัดโพธิ์แมนคุณาราม. (2564). ประวัติคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทย. สืบค้น กันยายน 23 2565, จาก <https://www.pumenbaoensi.com/main/pad2.html>.
- ศิริภรณ์ บุญประกอบ, กรรณิการ์ ประทุมโทน และต้องหทัย ทองงามขำ. (2563). ผลการใช้เทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาจีน เพื่อความเข้าใจของนักศึกษาสาขา วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสากล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก. การประชุมวิชาการวิจัย และนวัตกรรมสร้างสรรค์ ครั้งที่ 6 (CRCI 2020). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2566). โครงสร้างหลักสูตรพระปริยัติธรรม. สืบค้น มีนาคม 10, 2566 จาก http://www1.onab.go.th/index.php?option=com_contentandview=category
- สุกัญญา ทองแก้ว. (2561). การพัฒนาการจำอักษรจีน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนอักษรจีน โครงสร้าง อักษรเดี่ยว ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. *วารสารลวะศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*, 5(1), 117-126.
- สุวิษญ์ ต้นตะพานจ. (2560). แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนภาษาจีนหลักสูตรระยะสั้นสำหรับผู้ใหญ่. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 11(1), 20-34.
- Alshayea, A. (2021). Improvement of the quality Assurance in Saudi Higher Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. [serial online] 2021. Available from: URL : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042812027140>.
- Anwer, J., Kayani, A., & Jabeen, M. (2018). Role of School Heads' Leadership Competencies in the Context of School Improvement Initiatives. *Journal of Education and Practice*, 9(25), 1-9.
- Bernhard, A. (2016). "Knowledge-based Society Needs Quality in Higher Education" *Problems of Education in the 21st Century*. London : Jessica Kingsley Publishers.
- Bouchamma, Y., April, D. & Basque, M. (2018). How to Establish and Develop Communities of Practice to Better Collaborate school administrators. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*, 187, 91-105.
- Chen, C. (2022). Factors Affecting Online Chinese as a Foreign Language Learning Stickiness: A Study on International Students in China. *Frontiers of Psychology*, 12(803669), 1-15.
- Conneely, C., Girvan, C., Lawlor, J., & Tangney, B. (2018). An exploratory case study into the adaption of the Bridge 21 Model for 21st Century Learning in Irish Classrooms. San Francisco: Jossey-Bass Publishing.
- Ge, X., & Qu, X. M. (2017). Exploring the professionalization process of skilled international Chinese language teachers. *Continue Education Research*, 10, 84-86.
- Gong, Y., Lyu, B., & Gao, X. (2018). Research on teaching Chinese as a second or foreign language in and outside mainland China: A bibliometric analysis. *The Asia-Pacific Education Researcher* 27: 277-89.

- Grzesik, K., & Piwowar-Sulej, K. (2018). School administrators' competencies and leadership styles from the perspective of organizations functioning in Poland. *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation*, 14(3), 35-60.
- Gulsun, B., Zehra, A., Gokmen, D., & Fahriye, A. (2016). Assessment of the Quality Management Models in Higher Education. *Journal of Education and Learning*, 5(3), 107-121.
- Huang, F., Teo, T., & Zhou, M. (2019). Factors Affecting Chinese English as a Foreign Language Teachers' Technology Acceptance: A Qualitative Study. *Journal of Educational Computing Research*, 57(1), 83-105.
- Kalayci, S., & Humiston, K. R. (2015). Students' Attitudes Towards Collaborative Tools In A Virtual Learning Environment. *Educational Process International Journal*, 4(1-2), 71-86.
- Kaya, E. (2015). The Role of Reading Skills on Reading Comprehension Ability of Turkish EFL Students. *Üniversitepark Bülten*, 4(1-2), 37-51.
- Li, X., Leeniwa, J., & Charoenarpornwattana, P. (2022). Teaching Experiences of Chinese Teachers Teaching Chinese Language in Thai Public Schools in Chonburi Province. *Journal of BSRU-Research and Development Institute*, 7, 36-50.
- Lü, C., Pace, A. E., & Ke, S. (2022). Bidirectional transfer of definition skills and expressive vocabulary knowledge in Chinese-English dual language learners. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 1-15.
- Luo, M., Chano, J., Chittranun, T., & Nithideechaiwarachok, B. (2022). Improving Chinese Reading and Writing Skills: Second Language Acquisition Theory Perspective. *Journal of Educational Issues*, 8(2), 325-346.
- Ma, X., Gong, Y., Gao, X., & Xiang, Y. (2017). The teaching of Chinese as a second or foreign language: a systematic review of the literature 2005-2015. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 38(9), 815-830.
- Matei, L. and Iwinska, J. (2021). Quality Assurance in Higher Education : a Practical Handbook. [online] Retrieved December 23, 2021: URL: <https://elkanacenter.ceu.edu/sites/elkanacenter.ceu.edu/files/attachment/basicpage/57/qahandbook.pdf>
- Phyliters, M., Mulwa, A. S., & Kyalo, D. N. (2018). School administrators Management for Effective Schools: Bridging Theory and Practice through Competency Development among Secondary School Principals in Kitui County, Kenya. *International Journal of Education and Research*, 6(11), 1-18.
- Sung, K-Y., & Li, X. (2019). Factors Influencing Chinese Language Learning Anxiety in the Classroom Setting. *New Waves Educational Research & Development*, 1(22), 1-15.
- Sung, K-Y. (2014). Novice Learners' Chinese-Character Learning Strategies and Performance. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*, 11(1), 38-51.

- Valentine, J. W., & Prater, M. (2019). School administrators Instructional, Transformational, and managerial leadership and student achievement: High school principals make a difference. *NASSP Bulletin*, 95(1), 5-30.
- Wang, C. (2021). A Study on the Teaching of Advanced Chinese Listening from the Perspective of Relevance Theory. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 588, 128-133.
- Wu, Y. H. (2016). Dynamic Development and Country Differences of International Chinese Language Teacher's Demand. *Educational Research*, (11), 144-149.
- Zhang, R. Z. (2018). Research on the structural model of traits of distance Chinese language teachers from students' perspective. *Modern Distance Education Research*, (2), 74-82.
- Zhong, B. (2019). Chinese Communication Skills of Secondary School Students in Thailand. *E - Journal of Education Studies, Burapha University*, 1(5), 1-15.